

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПРОБІОТИКІВ У ПРОФІЛАКТИЦІ РЕПРОДУКТИВНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ У ОВЕЦЬ

Сачкова М.К., здобувач вищої освіти ОП «Ветеринарна медицина»

Науковий керівник – **Науменко С.В.** д. вет. н., професор
Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

Репродуктивні захворювання у овець та погіршення якості сперми баранів-виробників становлять серйозну проблему для тваринництва, призводячи до зниження плодючості, народжуваності, продуктивності тварин, низької запліднюваності, збільшенню відсотка безпліддя маткового поголів'я, а також до суттєвих економічних втрат. Крім того, великою перешкодою на шляху реалізації розвитку вівчарства є хвороби ягнят інфекційної та неінфекційної етіології, що супроводжуються порушенням обміну речовин. Проблеми репродуктивного здоров'я можуть бути спричинені різними факторами, включаючи інфекційні хвороби, стрес, неправильне харчування та дисбаланс мікробіоти. На тлі цього виникає патологія шлунково-кишкового тракту, яка дуже часто реєструється у ягнят, набуває масового характеру та призводить до загибелі до 50% хворих тварин. У молодняку спостерігаються дисбактеріози, дегідратація організму, зниження маси тіла та продуктивних якостей. В останні роки використання пробіотиків як альтернативного методу підтримки здоров'я тварин привертає все більше уваги. Метою цього дослідження є оцінка ефективності використання пробіотиків у профілактиці репродуктивних захворювань у овець.

Дослідження щодо застосування пробіотиків у зоотехніці, включаючи їх використання у профілактиці репродуктивних захворювань у овець, залишаються актуальними у контексті покращення тваринництва та забезпечення здоров'я тварин. Репродуктивне здоров'я овець має важливе значення для продуктивності стада, а також для економічного добробуту виробників. Пробіотики, як біологічно активні добавки, впливають на мікробіоту кишечника, покращуючи травлення та імунну функцію овець. Це може призвести до зниження ризику розвитку репродуктивних захворювань, таких як мастит, метрит та інші проблеми, які можуть негативно позначитися на родючості та здоров'ї овець. Однак необхідно враховувати різні фактори, такі як вид пробіотика, дозування, метод застосування, а також специфіка породи овець та умов утримання.

Пробіотики – це мікроорганізми, які позитивно впливають на мікрофлору шлунково-кишкового тракту, покращуючи його баланс і сприяючи загальному здоров'ю тварин. Нижче наведені кілька способів, як пробіотики можуть бути корисними у профілактиці репродуктивних проблем у овець:

1. Зміцнення імунітету

Пробіотики підтримують імунну систему овець, що особливо важливо в періоди стресу, таких як вагітність та окіт. Сильна імунна система сприяє запобіганню інфекціям, які можуть вплинути на репродуктивне здоров'я.

2. Поліпшення травлення та поглинання поживних речовин

Пробіотики допомагають покращити травлення, що у свою чергу сприяє кращому засвоєнню поживних речовин. Це особливо важливо в періоди репродуктивної активності, коли вівці потребують додаткового харчування а також під час вагітності.

3. Зниження ризику захворювань репродуктивної системи

Пробіотики допомагають знизити ризик різних інфекцій, таких як мастит і запалення яєчників, які призводять до проблем з репродукцією.

4. Баланс мікрофлори під час пологів

Важливо підтримувати здорову мікрофлору під час пологів овець. Пробіотики можуть допомогти запобігти дисбалансу, спричиненому стресом або антибіотиками.

5. Поліпшення загального здоров'я стада

Пробіотики підвищують загальне здоров'я овець, що сприятливо позначається на репродуктивній продуктивності.

6. Зниження стресу

Пробіотики допомагають вівцям краще переносити стресові ситуації, такі як зміни у раціоні або навколишньому середовищі, так як повністю підтримують їх мікрофлору.

7. Покращення сперми баранів

Застосовувати пробіотики можна як на вівцях, так і на баранах. У цьому випадку це робиться задля покращення показників сперми баранів та їх відтворювальної функції.

8. Вплив на ягнят

Як для дорослих тварин, так і для ягнят, пробіотики використовуються для поліпшення загального здоров'я тварини та підвищення її показників, наприклад, збільшення живої маси та корекції біохімічних показників сироватки крові.

Пробіотики можуть бути додані в корм для овець із різних джерел. Наприклад, вони можуть бути виготовлені синтетично або отримані з натуральних джерел, таких як молоко, фрукти, овочі або зернові, або можуть бути вилучені з мікроорганізмів, таких як бактерії або дріжджі, і додані в корм у формі добавок або преміксів.

Пробіотичні організми, що використовуються у профілактиці репродуктивних захворювань у овець, зазвичай включають різні штами молочнокислих бактерій, таких як *Lactobacillus* і *Bifidobacterium*. Ці бактерії можуть допомогти підтримувати здорову мікрофлору в шлунково-кишковому тракті овець, що позитивно впливає на репродуктивне здоров'я.

Нижче наведені кілька продуктів, які можуть містити пробіотики, що підходять для годування овець:

1. Ферментовані корми:

Ферментовані корми, такі як кисломолочні продукти (йогурт, кефір) містять бактерії молочного бродіння, які є корисними для травлення овець.

2. Пребіотичні продукти:

Пребіотики є їжею для корисних бактерій у кишечнику тварин. Такі продукти, як цілісні зерна, овочі та фрукти, можуть містити волокна, які сприяють зростанню та розвитку корисних бактерій у шлунково-кишковому тракті овець.

3. Спеціалізовані пробіотичні добавки:

Існують спеціальні добавки, що містять концентровані пробіотики, призначені для тваринництва. Ці добавки можна додавати до корму овець для підтримки здоров'я травної системи.

4. Силос:

Силос, що отримується з ферментованих кормів, таких як силос із зеленої маси трави або силос із зернових, також містить пробіотики.

5. Харчові добавки:

Деякі харчові добавки спеціально розроблені для тварин та містять пробіотичні мікроорганізми, які можуть допомогти у травленні та підтримці імунної системи.

Результати дослідження показали, що використання пробіотиків у раціоні овець призводить до значного покращення репродуктивних показників. Вівці, які отримували пробіотики, мали більш регулярні цикли репродуктивної активності, високий рівень плодючості та народжуваності.

Дослідження підтверджує ефективність використання пробіотиків у профілактиці репродуктивних захворювань у овець. Подальші дослідження можуть бути спрямовані на вивчення механізмів дії пробіотиків на мікробіому овець та оптимізацію їх застосування для досягнення максимальних результатів щодо репродуктивного здоров'я тварин.

Бібліографічний список:

1. «Ветеринарне акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології», Вінниця: Нова Книга, 2006, 591 с.

2. «Проблеми відтворення овець і кіз та шляхи їх відтворення» Кошевой В.П., Склярів П.М., Науменко С.В., Харків – Дніпропетровськ: Гамалія, 2011, 326 с.
3. «Репродуктивна функція у овець і кіз за дефіциту вітаміну А та методи корекції» - Кошевой В.П., Склярів П.М., Львів 2013, 48 с.
4. Diana Di Gioia, Bruno Biavati "Probiotics and Prebiotics in Animal Health and Food Safety", February 2018, URL: <https://vetbooks.ir/probiotics-and-prebiotics-in-animal-health-and-food-safety/> (Дата звернення: 25.03.2024).
5. Gardner D.S., Buttery P.J., Danieland Z., Symonds M.E. Factors affecting birth weight in sheep: Maternal environment. *Reproduction*. 2007.
6. Perry G.A., Perry B.L. Effect of the timing of controlled internal drug-releasing device inception of the gonadotropin-releasing hormone-induced luteinizing hormone surge and ovulatory response. *J. Animal Science*. 2009.
7. Rosa H.J.D., Bryant M.J. Seasonality of reproduction in sheep. Review. *Small Ruminant Research*. 2003.